

Násilí v sociálních službách? Pomoci má lepší vzdělávání

27.4.2023

Praxe

Násilí v sociálních službách bohužel není problémem, kterým bychom se pro jeho vzácnost nemuseli systémově zabývat. Podle odhadů Světové zdravotnické organizace totiž bylo násilnému chování vystaveno celých 16 procent osob nad 60 let. Asociace poskytovatelů sociálních služeb ČR proto přichází s návrhem na zpřísnění kvalifikačních kritérií pro pracovníky v sociálních službách.

Špičkové zdravotnické centrum přijme nové kolegyně a kolegy:

- **lékařka/lékař**
- **zdravotní sestra**
- **zdravotní laborantka/laborant**

Posouváme medicínu kupředu, buďte u toho s námi!

kariera.ikem.cz

„Boj proti násilí v sociálních službách nikdy neskončí, protože stále bude určité malé procento potencionálních násilníků, patologických osobností a podobně. Je však nutné výskyty násilí a zneužívání co nejvíce eliminovat, vytvořit kontrolní mechanismy, zvyšovat kompetence a vzdělávání pracovníků, ale také mít jasně nastavená pravidla a postupy, jak násilí předcházet a jak ho řešit,“ říká prezident Asociace poskytovatelů sociálních služeb ČR Jiří Horecký.

V současnosti musí pracovník v sociálních službách po nástupu do zaměstnání absolvovat kvalifikační kurz do 18 měsíců. Dokud tento kurz nemá splněný, vykonává činnost pod dohledem odborně způsobilého pracovníka v sociálních službách. Zkušenosti z praxe však ukazují, že poskytovatelé vysílají na kvalifikační kurz své zaměstnance až 10 či 15 měsíců po nástupu do zaměstnání. Proto chce APSS ČR zpřísnit podmínky a urychlit proces celoživotního vzdělávání.

Podle **návrhu asociace** by tak nově mohlo vzdělávání probíhat ve třech stupních. První úroveň, tzv. základní kurz trvající 24 hodin, by musela být splněna již do tří měsíců po nástupu do sociální služby. Druhá úroveň čili univerzální kurz v délce 120 hodin by byla povinná do 12 měsíců, načež by do 18 měsíců od nástupu bylo potřeba podstoupit ještě 48 hodinový specializační kurz. Ten by měl mít celkem pět modulů podle cílových skupin, kterými jsou 1) senioři a osoby s demencí 2) osoby s tělesným, smyslovým postižením a duševním onemocněním 3) osoby s mentálním a kombinovaným postižením či s poruchami autistického spektra 4) dospělí, děti, rodiny v krizi nebo ohrožené sociálním vyloučením anebo s rizikovým způsobem života a osoby ohrožené závislostním chováním a 5) práce s lidmi v komunitních službách. Výběr specializačních modulů bude závislý na rozhodnutí managementu daného zařízení dle převažující cílové skupiny.

Tříleté přechodné období

Kvalifikační kurz by se přitom plnohodnotně věnoval problematice násilí, což je novinka – dosud totiž vzdělávání v této oblasti nebylo prioritou. APSS ČR chce také vytvořit manažerský monitorovací nástroj založený na sebehodnocení a soubor pravidel, jak postupovat při zjištění násilného chování v zařízení.

Cílem navrhované změny je urychlit proces celoživotního vzdělávání, stanovit minimální úroveň vzdělávání a také rozsah celoživotního specializovaného vzdělávání, které není součástí zákonem stanoveného ročního rozsahu (24/48 hodin za rok). Proběhla by také revize obsahu současného kvalifikačního kurzu a v jeho úvodní části by přibyla problematika násilí a „abusementu“. Výjimku by ovšem měli studenti a absolventi připravující se na povolání v souladu se zákonem o sociálních službách. Přechodné období pro zavedení změny je navrhováno na tři roky. Dílčím cílem je navíc vydání metodiky, jak správně postupovat při vzdělávání a zaměstnávání nových zaměstnanců na pozici pracovník v sociálních službách.

K přípravě návrhu založila asociace pracovní skupinu, která využívala výstupy z projektu MPSV Zvyšování kvality systému sociálních služeb prostřednictvím vytvoření kvalitního systému dalšího vzdělávání pracovníků v sociálních službách. Minulý týden pak APSS ČR uspořádala pod záštitou místopředsedkyně sněmovny Olgy Richterové kulatý stůl na téma Proti násilí v sociálních službách, kterého se účastnila celá řada odborníků. Ti se shodli, že je důležité vzdělávat pracovníky v sociálních službách v problematice násilí, které často probíhá ve skrytu, je popíráno a zlehčováno.

-mk-